

★

Soglašam s tem, da pomaga reševanje lokalnih vprašanj razvijati samoiniciativo. To je dobro, to je pozitivna stvar, to je prav za prav v določenem smislu motorna sila za razvijanje vseh ustvarjalnih sil v našem ljudstvu, vendar ne smemo nikoli pozabiti tisto, kar je najbolj bistveno, kar predstavlja celoto, kar predstavlja skupni interes, to pa so — tovarne, livarne, visoke peč, martinarne, vrtni stroji, pridobivanje nafte, koks. To so naši najvažnejši problemi. To so nadalje stanovanja za delavce in nameščence, za tiste, ki opravljajo težko delo. To je najbolj bistveno, temu moramo posvetiti v letu 1949 največjo pozornost.

(Iz govora maršala Tita na II. kongresu KP Hrvatske v Zagrebu).

★

Pred III. kongresom AFŽ Slovenije

Na okrajni konferenci AFŽ so žene pregledale dosedanje delo in izvolile delegatke za III. kongres AFŽ Slovenije

Že predvolivni in volivni sestanki osnovnih AFŽ organizacij so močno aktivizirali žene, predvsem tiste, ki so bile dosedaj pasivne. Nadalje pritegovanje žena v organizacijo in oblike dela v raznih novih delovnih aktivih in krožkih za ideološko vzgojo žena, poleg izpolnjevanja še drugih dnevnih nalog, ki jih nakazujejo Partija, Fronta in ljudska oblast, dokazuje, da organizacije AFŽ resno izpolnjujejo sklepe V. kongresa Komunistične partije Jugoslavije in naloge, ki jih nalaga Centralni odbor AFŽ.

V nedeljo, 28. novembra popoldan so delegatke vseh krajevnih organizacij AFŽ okraja Jesenice izbrale na okrajni predkongresni konferenci AFŽ iz svojih vrst delegatke za III. kongres AFŽ Slovenije, ki bo zasedal 12. in 13. decembra t. l.

Dvorana Titovega doma je bila v ta namen svečano okrašena. Ob odru sta viseli sliki tov. Tita in Stalina, pod njimi pa slike žene-kmetice, žene-delavke in žene-borke in velik kovinast znak Antifašistične fronte žena.

Konferenco, ki so ji prisostvovali članica Glavnega odbora AFŽ Slovenije tov. Vida Gantar, predstavnik Okrajnega komiteja KPS tov. Kopriva, predstavnik Enotnih sindikatov. Ljudske mladine in Zveze borcev, je začela predsednica okrajnega odbora AFŽ Jesenice tov. Prešeren Rezka. Nato pa je sledila izvolitev delovnega predsedstva in kandidacijske komisije.

Predstavniki Okrajnega komiteja KPS tov. Kopriva je podal v prvi točki dnevnega reda politični referat, v katerem je pokazal, kakšne naloge postavljata pred organizacijo Antifašistične fronte žena V. kongres KPJ in II. kongres KPS. Njegovemu referatu je sledil referat tov. Prešeren Rezke, ki je govorila o organizacijskem stanju organizacije v okraju Jesenice od II. kongresa AFŽ Slovenije dalje. Potem, ko je orisala razvoj organizacije AFŽ v okraju, je povedala, da sta sedaj v vsem okraju 102 terenska odbora AFŽ, v katere je bilo izvoljenih na volitvah, ki so bile pred kratkim, 961 odbornic, od tega 210 delavk, 87 malih kmetic, 27 srednjih kmetic, 2 večji kmetici, ostale pa so kmečke delavke, izobraženke, nameščence in gospodinje.

V letošnjem letu so začele žene jeseniškega okraja organizirati aktivne na vaseh. Tako so organizirale 34 socialno-zdravstvenih aktivov, 44 kulturno-prosvetnih in 37 gospodarskih aktivov, ki pa še niso začeli resno z delom. V okrajnem odboru pa so bile organizirane sekcije za kulturo in prosveto, sekcija mati in dete in organizacijska

sekcija, po terenskih odborih pa aktivni za vzgojo žene, za skrb in pomoč bolnim in porodnicam, za prireditve, za tisk, tečaje in izlete. Ti aktivni so največ naredili v tednu matere in otroka. Jeseniške žene so se doslej posebno izkazale v socialnem skrbstvu. Nudile so znatno pomoč v denarju in obleki za počitniške kolonije, internate, invalide, za pomoč Albani, za stavljujoče Primorcu, za MDFŽ, obe mladinski progi, za bosanske sirote, za matere padlih borcev, za pomoč socialno šibkim ženam, za repatriirance in zadržne domove.

V delu za politični in kulturni dvig žena so organizirale v letu 1947. 70 zdravniških predavanj, 208 vzgojnih predavanj in 201 gospodarsko predavanj. V 1948. letu so organizirale 313 zdravniških, vzgojnih in gospodarskih predavanj. Posebno obiskana so bila zdravniška predavanja in predavanja o negi dojenčkov. Lansko leto so organizirale 39 raznih kuharskih, šiviljskih in pletiljskih tečajev, ki jih je obiskovalo 750 žena, skupno 12.606 ur. AFŽ organizacija je organizirala razne izlete v partizanske kraje, ki so zajeli 5600 žena. Mnogo izletov so organizirale skupno s pionirji. V letošnjem tednu matere in otroka so priredile 9 otroških sejmov, ki so zelo lepo uspeli, sedaj pa se že pripravljajo za praznovanje novoletne jelke.

Žene jeseniškega okraja sodelujejo v vsem političnem in gospodarskem življenju okraja. Tako so tudi v prostovoljnem delu dosegle lepe uspehe. V letu 1946. so naredile na ruševinah, obnavljanju domov, popravljanju potov, čiščenju drevja itd. preko 100.000 prostovoljnih delovnih ur. Samo akcija v tednu cest je zajela 833 žena, ki so opravile 6312 ur. V letu 1947. pa je v delovnih akcijah sodelovalo 3217 žena, ki so naredile 137 tisoč 943 prostovoljnih delovnih ur, 16 žena pa je delalo na mladinski progi. V prvih tromesečjih letošnjega leta je naredilo 5222 žena pri gradnji zadržnih domov, v gozdarstvu, tednu čistoče 99 tisoč 536 prostovoljnih delovnih ur.

V preteklem letu je okrajni odbor AFŽ ustanovil s pomočjo sindikata dijaško kuhinjo na Jesenicah, kjer je prejemale kosilo 90 dijakov, letos pa se v njej hrani 138 dijakov iz oddaljenih krajev. Žene so pomagale pri ureditvi doma igre in dela na Jesenicah in v Radovljici in uredile dvojce otroških igrišč na Jesenicah in na Javorniku. V predkongresnem tekmovanju so uredile v Stari Fužini šivalnico, ki je pod upravo krajevnega ljudskega odbora.

Na proslavi udarnikov, novatorjev in racionalizatorjev jeseniške železarne je prišla najlepše do izraza povezava delavca in kmeta

Uprava železarne je skupno s sindikalno podružnico povabila v ponedeljek popoldne, na Dan republike, najboljše delavce, udarnike, novatorje in racionalizatorje v veliko dvorano Fizikturnega doma. Kmalu po četrti uri so se začeli zbirati prvi gostje. Vabilu se je odzvalo preko 400 naših najboljših delavcev. Izostali so le tisti, ki so bili njuno potrebni na svojih delovnih mestih v železarni.

Dvorana in oder sta bila okusno okrašena s slikami Tita ter državnimi in delavskimi zastavami. Dolge mize so bile pogrnjene z belimi prtji. Na steni je bila napisana parola: **Saj ni bolj vzvišenega in plemenitejšega kot služiti svoji socialistični domovini z dejanji — ne z besedami.** Pogled z balkona v dvorano in oder je nudil veličastno sliko. V živahnem pogovoru so sedeli za mizami: delavec poleg obratovodja, zidar poleg inženirja, ključavničar poleg tehnika, udarnik poleg udarnice, racionalizator poleg novatorja itd. itd.

Tov. Hafner Mica, štirikratna udarnica v jeseniški železarni in nositeljica Reda dela

Za najboljšo izvedbo matere in otroka so žene jeseniškega okraja prejele od CO AFŽ lepo nagrado in sicer 30 komplet garnitur za otroške jasi, kot plenice, spalne vreče itd.

V produkcijo se je vključilo 1946 žena, nekatere izmed teh vršijo delo, ki so ga poprej vršili le moški, 58 delavk na Jesenicah si je priborilo častni naslov udarnice, večkratna udarnica Mica Hafnerjeva pa je bila odlikovana z redom dela.

Veličastno slavlje je dobilo še plemenitejšo vsebino s prihodom delegacije kmetov iz okraja Murske Sobote. Sindikalna podružnica je namreč povabila zastopnike, kmetijskih zadrug iz teh krajev. Niso prišli praznih rok. Prinesli so darila našim delavcem, del svojih pridelkov.

Tik pred pričetkom so prihiteli zastopniki pionirskega odreda Toneta Čufarja z Jesenic z zastavo in se poklonili ustvarjalcem socializma ter jim čestitali k velikim doseženim uspehom.

Pred mikrofonom je stopil tajnik sindikalne podružnice kovinarjev tov. Pogačnik Franc, ki je najprej pozdravil zastopnike Okrajnega komiteja KPS, zastopnike tovarniškega komiteja, zastopnika republiškega odbora zveze kovinarjev, zastopnike direktije železarne, zastopnike Okrajne poslovne zveze kmetijskih zadrug, zastopnike jeseniških zadržnikov, zastopnice Okrajnega odbora AFŽ. Prav posebno prisrčno pa so bili pozdravljeni zastopniki kmetijskih zadrug iz Murske Sobote, ki so zavzeli svoja mesta za mizami na odru.

Pevski zbor kovinarjev je zapel tri pesmi, nakar je tov. Pogačnik pojasnil namen in pomen današnjega družabnega večera. Med drugim je rekel: **Uprava železarne je skupaj s sindikalno podružnico in tovarniškim komitejem KPS sklenila na poseben način proslaviti 5. obletnico rojstva Titove Jugoslavije. Iz naših obratov so bili poklicani najboljše delavci, udarniki, novatorji in racionalizatorji, ki med letom niso imeli možnosti, da bi se zbrali na tovariški pogovor. Danes, na naš največji ljudski praznik se bomo lepo pogovorili o dosedanjih uspehih in o bodočem delu, da bomo tretje leto Titove petletke zaključili s še večjo zmago. Nagrade pa, ki jih boste danes prejeli, ne smatrajte kot plačilo, temveč priznanje za vaš trud, ki ga dnevno vlagate za doseg plana.**

Kot prvi je nato pozdravil zbrane delavce sekretar tovarniškega Komiteja KPS tov. Brun Viktor, ki je govoril o pomenu II. zasedanja AVNOJ-a.

(Nadaljevanje na drugi strani)

Poročilu tov. predsednice je sledila živahna diskusija, nato pa so prešle k izvolitvi okrajnega plenuma AFŽ in volitvi delegatke za III. kongres AFŽ Slovenije. Žene jeseniškega okraja bo zastopale na III. kongresu 21 delegat — najboljših žena; delavk, udarnic, kmetic in izobražen.

Ob koncu so žene sprejele tudi sklepe za pritegnitev še novih žena v organizacijo in za aktivizacijo osnovnih organizacij AFŽ.

(Nadaljevanje s prve strani)

Nagraditev najboljših delavcev v železarni

Direktor železarne tov. ing. Torkar Janko je med drugim rekel, da pomeni današnji dan praznik uspehov vsega delovnega kolektiva. Naši udarniki so napravili ogromno delo. Novatorji so predložili 133 predlogov za izboljšanje dela in je 80% od teh že izvršenih. S temi izboljšavami bomo prihranili državi nad 5.000.000 dinarjev letno. Uprava železarne je na predlog sindikalne podružnice te skupne napore tudi nagradila, posebej pa je še nagradila najboljše predloge od 1. maja do danes s skupnim zneskom din 50.000. Ta znesek se je razdelil takole:

Tri nagrade po 5.000 din pripadajo nameščencem, sedem nagrad po 5.000 dinarjev pa delavcem. V nameščenskem staležu so bili nagrajeni: Prvo nagrado dobi tov. ing. Leo Knez, obratovodja cevarne, druga nagrada pripada tov. Drago Višnarju iz laboratorija, tretjo nagrado pa si delijo tovariši: Poženel Riko, obratovodja prometa din 2.000, Avgust Jelen iz kemičnega laboratorija din 1.500 in Roman Stana iz šamotarne din 1.500.

Prvo nagrado v delavskem staležu si delijo za skupni predlog tovariši: Josip Bizjak, Viktor Koprivec, Tomaž Kos, Janko Stojan in Ivo Podlipec iz energijskega oddelka. Drugo nagrado je dobil tov. Mirko Gasar iz mehanične delavnice, tretjo nagrado si delita Vlado Poganičnik in Nande Hojak, oba iz prometa. Prav tako se deli četrta, peta, šesta in sedma nagrada in sicer četrto: Andrej Pleš iz valjarne in Janez Pikon iz prometa, peto: Franc Kreutzer iz Javornika III in Anton Medja iz plavža, šesto: Jakob Zen in Ivan Žen iz plavža, sedmo: Valentin Hrovat in Franc Mešec, oba iz prometa.

Z dodelitvijo navedenih posebnih nagrad je prvomajsko tekmovanje izpolnjeno. Uspehi so bili doseženi zaradi tega, ker je bilo pravilno sodelovanje med sindikalnimi pododbori in obratovodstvom, ki so upoštevali predloge.

POZDRAVI IN ČESTITKE ZASTOPNIKOV LJUDSKE OBLASTI, PARTIJSKIH IN DRUGIH MNOŽIČNIH ORGANIZACIJ

Pred mikrofonom je stopil zastopnik Okrajnega komiteja KPS tov. Jensterle Albin, čestital delavcem k uspehom in rekel, da smo imeli leta 1945 le nekaj kilometrov železnic v uporabi stanju. Pa pogledajmo danes naš promet, naše železnice, tovarne in drugo. Vse to je rezultat naših skupnih naporov.

Tovariš Kvas Jaka, zastopnik republiškega odbora zveze kovinarjev je omenil, da je v dvorani le nekaj odstotkov jeseniškega delavstva. Ni moglo, da bi bil navzoč ves kolektiv. Tu ste zbrani le najboljši med najboljšimi. "Želim vam", je rekel, "da tudi v letu 1949 obdržite prehodno tekmovalno zastavo kot najboljši kolektiv v državi."

V imenu Mestnega komiteja KPS je delovnemu kolektivu čestital tov. Antonič Berti in jim želel v letu 1949 potrojenih uspehov.

Pošljimo delovne brigade na posek drevja

Večina naših ustanov in podjetij nima dovoljne količine drv za zimo. Tudi posamezne družine in uslužbenci s strahom opazujejo nastopajoči mraz. Ta strah pa ne bi bil potreben, če bi z večjo voljo in samoiniciativnostjo pristopili k reševanju tega vprašanja. Vsa podjetja in ustanove so bile pravočasno opozorjene, da je treba ustanoviti prostovoljne delovne brigade za posek drevja. Nekatera podjetja so to upoštevala in so preskrbljena z drevjem za zimo.

Sicer pa je še čas, le malo poguma in šlo bo. Res je, da smo v jeseniškem okraju že izčrpali predvidene količine drevja za posek, zato se je Okrajni sindikalni svet pobrigal, da je dobil drevja drugod. Posrečilo se je, da imamo za potrebe jeseniškega okraja nakazanih 3.000 m³ drevja v grupseljskem okraju. Ta drevja pa ne bodo sama prišla k nam, ampak bo treba iti ponje. Seveda jih

Napovedovalec je najavil tov. Prešeren Rezko, okrajno sekretarko AFŽ. Ta je rekla, da na to ni bila pripravljena, da pa prav rada pove, da zanjo ni večjega veselja, ker vidi med najboljšimi delavci tudi žene-udarnice. Čeprav nas nekateri krivično napadajo, mi gradimo socializem in ga tudi bomo zgradili.

Pozdravi zadržnikov iz Murske Sobotne

Dvorana je naravnost bučala od navdušenja, ko je stopil pred mikrofonom tov. Franko Jože in v imenu delegacije kmetov-zadržnikov iz okraja Murska Sobota pozdravil zborovalce. Rekel je:

Vsi kmetje zadržniki našega okraja smo ponosni uspehov, ki jih dosegate v graditvi socializma v prvi Titovi petletki. Delavski razred pod vodstvom Komunistične partije Jugoslavije je izbojeval skupno z drugimi delavnimi sloji mesta in vasi našo socialno in nacionalno svobodo ter s tem ustvaril močno družino delavcev in delovnih kmetov. Po istim vodstvom danes koraka vse delovno ljudstvo k izgradnji socializma. Kakor vi, delavci v industriji, izvršujete in presegate predvidene plane, tako tudi mi, kmetje, stopamo s trdnimi koraki na pot socialistične preobrazbe kmetijstva.

V imenu Okrajnega ljudskega odbora je delavce pozdravil tov. Kristan Franc, in rekel, da z našim delom in dejanji pobijamo vse klevete proti naši ljudski oblasti. Omasovimo socialistično tekmovanje in prenesimo duh tovarštva v vse tovarne, pa tudi izven njih.

Predsednik Okrajne zveze kmetijskih zadrug tov. Gregori Franc je naslovil na delavce poziv: "Izdelajte čim več strojev, mi pa bomo pojačali borbo za večji hektarski donos, za izboljšanje prehrane. Naš kmet naj razume in podpira delavca, delavec naj razume in podpira kmeta."

Pozdrave in čestitke je po svojem zastopniku tov. Talar Jožetu poslala tudi mestna organizacija zveze borcev NOV, dalje Okrajni sindikalni svet in drugi.

VREDNOST DARIL, KI SO BILA RAZDELJENA NAJBOLJŠIM DELAVCEM, ZNAŠA BLIZU MILIJON DINARJEV

Po izdatni in okusni večerji so pričeli z razdeljevanjem daril, ki so bila res izbrana. Bilo je več prvovrstnih radio-aparatov, okrog 400 krasnih knjig politične, gospodarske, znanstvene in leposlovne vsebine. Razdeljenih je bilo veliko parov čevljev in tekstila. Videli sem delavce, ki so s solzami v očeh sprejemali darila, poljubovali knjige itd. Star možak, razoranih lic, je tiho pripomnil: "Saj nisimo toliko zaslužili. Storili smo samo svojo dolžnost..."

Ob prijetni tovariški zabavi in petju borbenih pesmi so se proti 10. uri zvečer začeli delavci razhajati na svoje domove. Drugi dan pa so znova z zavihanimi rokavi prijeli za delo.

Ob šesti obletnici — nasvidenje!

Proglasitev udarnikov na žagi „Tomaža Godca“ v Boh. Bistrici

Lesno-industrijski obrat „Tomaža Godca“ v Bohinjski Bistrici je na dan pete obletnice zgodovinskega zasedanja AVNOJ-a proglasil prve udarnike obrata, obenem pa razdelil denarne nagrade in pohvale.

Za udarnike so bili proglašeni: Benik Jakob, Ravnik Ivan, Mlakar Ivan, Cvetrežnik Anton, Medja Ivanka, Mohorič Angela, Bolčina Franc, Sodja Valentin, Fajfer-Marija, Cerkovnik Jakob, Iskra Alojz, Cebokli Liberat, Bavdež Ignac, Koblar Franc, Hribar Milka in Cufar Franc.

Denarne nagrade so prejeli: Taler Niko, Smukavec Franc, Ličar Franc, Ravnik Mirko, Jensterle Frančiška, Koblar Tilka, Iskra Janez, Stare Franc, Lavrič Jože, Mencinger Alojz, Sodja Valentin, Medja Alojz, Rožič Marija, Kusterle Jakob, Polak Urša, Talar Justina, Laben Ivan, Čenčič Rafael, Perat Milka, Gartner Marica, Mencinger Anton, Ravnik Mirko, Čufer Franc, Ličar Dionizij, Gašper Julka in Kenda Frančka.

Pohvaljeni so bili: Kenda Janko, Medja Stanjo, Kikelj Justin in Pajntar Franc.

Pri slavnosti je bil navzoč tov. Sedlar Anton, zastopnik DIP, ki je po referatu razdelil udarniške nakaznice, denarne nagrade in pohvale. Zastopnik Okrajnega ljudskega odbora tov. Polak je govoril o pomenu udarništva in nakazal nadaljni razvoj, v katerem naj polkvalificirani delavci postajajo kvalificirani.

Tov. Lavrič Jože, predsednik sindikalne podružnice se je v imenu delovnega kolektiva zahvalil za priznanje, obenem pa pozval navzoče, da čimprej dosežejo letni plan. Nato je udarnik tov. Ravnik Ivan podčrtal pomen brigadnega sistema dela v lesni industriji in priporočal medsebojno tekmovanje, študij marksizma-leninizma. Polkvalificirani delavci naj se udeležujejo tečajev, da postanejo čimprej kvalificirani.

Iz gradilišč zadržnih domov

MLADINCI IN MLADINKE JESENIŠKE GIMNAZIJE IN INDUSTRIJSKEGA MAGAZINA NA GRADNJI ZADRUŽNEGA DOMA V ZASIPU.

Spet so nas posetili mladinci in mladinke iz jeseniškega delavskega revirja. Prišli so gimnazijci pod vodstvom tov. prof. Pintariča in mladina industrijskega magazina pod vodstvom tov. Kocijan Ruže.

Od mladincev se je najbolj izkazal že znani tov. Urevc Franc. Tudi profesor Pintarič je čvrsto prijel za delo in s tem dokazal, da tudi naš izobraževalec zna prijeti za kramp in lopato.

Iz industrijskega magazina sta se najbolj izkazala tov. Kocijan Ruža in Berce Ivanka.

Ponovno pa moramo ugotoviti, da je bila tudi to pot zelo slaba udeležba domačinov. Kljub ugodnemu vremenu so bili na gradilišču samo trije tovariši in ena tovarišica. Ostalih vaščanov ni bilo videti niti na cesti, ki pelje mimo gradilišča. Ker se v Zasipu opaža že dalj časa brezbriznost vaščanov, naj bi krajevna odnosno okrajna uprava le nekoliko natančneje pogledala za vzrok takega stanja. Morda bodo staknili prave vzroke zastoja in našli način, da bodo ljudje v Zasipu prišli do prepričanja, da si delajo neprecenljivo škodo s svojo malomarnostjo. Vaščanom je treba vsekakor povedati, da jih bo nekoč moralo biti sram zaradi svoje nezavednosti. Naj pogledajo nekoliko po svetu in videli bodo, kako se v drugih vaseh ustvarja socializem, kako drugod rastejo zadržni domovi iz zemlje. Težko je pisati tako nelepe stvari, ali moramo. Vsakemu po njegovem delu.

VAŠČANI V RIBNEM SO MNOGO ZAVEDNEJŠI

V Ribnem so v nedeljo v rekordnem času zabetonirali ploščo na temeljih zadržnega doma v izmeri 260 m². Delalo je 40 domačinov in 35 tečajnikov z Bleda. Imeli so dva mešalca betona in kamion, ki je stalno dovažal gramoz. Delo je teklo izredno hitro, da je bilo veselje gledati graditelje.

IZREDNO LEP PRIMER KAŽEJO PROSTOVOLJCI V STARI FUŽINI

Graditelji zadržnega doma v Stari Fužini so počastili Dan republike z delom na gradilišču. Že v zgodnjih jutranjih urah so se začeli zbirati sredi vasi, napravili budnico, nato pa odšli na delo. Prostovoljcev je bilo izredno veliko, tako da je bilo vodstvo v zadregi, kako razdeliti delavce. Ves dan je bilo na gradilišču zelo živahno in v najboljšem razpoloženju. Igrala je tudi harmonika.

Skupno je 29. novembra delalo na gradilišču 152 domačinov, t. j. 34% vseh vaščanov. Napravili so 782 delovnih ur in 54 ur z vprežno živino. Izkopali so

50 m³ temeljev in jih zabetonirali 8 m³, dalje so napravili 10 m³ kamenja, pripeljali 8 m³ peska, posekali in izdelali 40 m³ lesa, 13 m³ so ga zvozili do ceste, 4 m³ pa na žago.

Vozovna delavnica kurilnice Jesenice je izpolnila plan

Navedeni kolektiv je izpolnil svoj letni plan 26. novembra, t. j. 36 dni pred rokom. Zmago so počastili na skupni prireditvi, kjer so izrekli zastopniki uprave podjetja in sindikalne podružnice priznanje vsemu kolektivu za požrtvovalno delo. Da je delovni kolektiv kljub pomanjkanju materiala, posebno rezervnih delov, kateri se morajo uprati iz inozemstva, premagoval vse težave pri delu, gre zasluga celokupnemu kolektivu. Zmago so dosegli z dobro organizacijo dela in vsakodnevnim zasledovanjem doseženih uspehov ter upoznavanjem plana in norm.

V kolektivu sta dva štirikratna udarnika, 1 trikratni, 3 dvakratni in 3 enkratni udarniki. Kolektiv je sprejel obveznost, da bo do konca leta 1948 presedel plan za 10%.

Za stavkujoče rudarje v Franciji so zbrali 4.100 din.

Delovni kolektiv HC Moste v borbi za plan

Tudi v Kavčkah na gradilišču HC Moste so zelo svečano praznovali obletnico proglasitve republike. Prireditvi so združili s pregledom doseženih uspehov in razdelitvijo nagrad najboljšim delavcem in nameščencem. Proglasili so 99 novih udarnikov, kar zgovorno priča o zagrizeni borbi delovnega kolektiva za izpolnitev planskih obveznosti. Delavci gradilišča se namreč prav dobro zavedajo, da ni socializma brez elektrifikacije.

Kulturna prireditev v počastitev Dneva republike je pokazala, da delovni kolektiv ni odličen samo v fizičnem delu, ampak se odlikuje tudi s svojimi, sicer skromnimi, toda zelo prijaznimi nastopi. Delavski zbor je zapel internacionalo, nato pa so sledile recitacije. Pohvaliti je zlasti tov. Masto za recitacijo „Svoboda“ in pa male pionirje ter mešani zbor, ki so skrbeli za pestrost programa. Za zaključek je nastopila folklorna skupina mladink in prikazala „Katjušo“.

Za dosežene uspehe so jim čestitali zastopniki Glavne direkcije iz Ljubljane, uprave podjetja in sindikata, ki so povedali, da podeljene nagrade niso plačilo, temveč le priznanje za njihov trud, kar naj bo ostalim za primer, da se je za socializem treba boriti z dejanji in ne z besedami.

Naboljši prostovoljni delavci in delavke so na Dan republike prejeli častna priznanja in odlikovanja

PROSTOVOLJCI V ŽELEZARNI OBLJUBLJAJO, DA BODO ŠE KREPKEJE ZGRABILI ZA KRAMP IN LOPATO

V nedeljo, 28. novembra 1948 popoldne so se zbrali prostovoljni delavci jeseniške železarnice v prostorih tovarniške kazine, kjer so se jim razdelile značke prostovoljnega dela. Navzoči so bili tudi zastopniki sindikalne podružnice in sekretar tovarniškega komiteja tov. **Brun Viktor**.

Glavni brigadir prostovoljnih delavcev tov. **Veber Franc** je najprej govoril o pomenu II. zasedanja AVNOJ-a, nato pa je govoril o važnosti in nujnosti prostovoljnega udarniškega dela, zlasti na stanovanjskih objektih izven železarnice. Prostovoljci v železarni so dokazali vsem našim nasprotnikom, da imamo trdno jedro, ki bo obrodilo bogate sadove. Ako pa bi se vsi delavci zavedali važnih nalog, ki stojijo pred nami in napravili toliko prostovoljnih ur kot današnji slavljenci, potem na Jesenicah ne bi bila tolikšna stanovanjska stiska in delavcem ne bi bilo treba zapuščati tovarne zaradi pomanjkanja stanovanj.

V zadnjih treh mesecih so prostovoljci železarnice napravili 9315 udarniških ur. Najboljša je bila **brigada kamnoloma**, ki je zajela 82% vsega kolektiva. Zlato značko sta prejela tov. **Markovič Alojz** iz kamnoloma, ki je opravil 176 ur in tov. **Gregorčič Ivan**, ki je opravil 162 prostovoljnih delovnih ur. Nadalje je bilo razdeljenih 26 srebrnih in 101 bronastih značk.

Po razdelitvi značk je bil kratek kulturni spored. Udarniki prostovoljnega dela so na koncu obljubili, da bodo še krepkeje prišli za kramp in lopato ter s svojim delom dokazali vsemu kolektivu, kaj zmoro delavec, ki ustvarja socializem.

DELOVNO LJUDSTVO V STARI FUŽINI JE NA NAJDOSTOJNEJŠI NAČIN PROSLAVILO DAN REPUBLIKE

Tudi v Stari Fužini ne zaostajajo v graditvi socializma. Na predvečer praznika so priredili proslavo, katere se je udeležilo preko 300 ljudi. Proslavo so združili z razdeljevanjem značk zaslužnim prostovoljnim delavcem. Skupno je bilo razdeljenih 47 značk. Zlate značke z zvezdo na rdečem polju se prejele 4 osebe, med njimi tov. **Odar Janez**, invalid brez noge, ki je opravil 205 prostovoljnih delovnih ur. Dalje sta bili razdeljeni dve zlati znački, 8 srebrnih in 33 bronastih. Srebrno značko sta prejela tudi pionirja **Žagar Peter** in **Polak Avgust**. Bronasto pa sta prejela med drugim tudi 71-letni **Klanjšček Andrej** in 64-letna **Odar Marija**.

Kultura in pesnva

V MARIBORU JE SINDIKALNO GLEDALIŠČE JESENICE PREJELO PRVO NAGRADO

Na III. republiški reviji sindikalnih kulturnih umetnih društev Slovenije v Mariboru je Sindikalno gledališče z Jesenic nastopilo 23. novembra s znanim „Ruskim vprašanjem“ sovjetskega pisatelja Simova. Komisija je ocenila izvedbo kot najboljšo izvajano delo izmed vseh nastopajočih dramskih druščin. Od 70 dosegljivih točk so Jeseničani dosegli 61 točk. Prejeli so priznanje kot najboljše realistično gledališče na tej reviji. Dobili so tudi nagrado 10.000 din in zastavico v trajno last z diplomom.

Delo je bilo scensko in igralsko zelo dobro izvedeno po zaslugi režiserja tov. **Tiča Srečka**. Vsi igralci so z dobro interpretacijo doprinesli k uspehu, najbolj pa sta bila **Jessie** (tov. **Gostiševa**) in **Harry** (tov. **Baloh**). Igralci so dobili priznanje, da smejajo s to predstavo nastopiti na vseh poklicnih odrih v Sloveniji.

PREHODNI PRAPOR MESTNEGA ODBORA OF JESENICE JE V ROKAH BRIGADE PROSTOVOLJCEV TERENA PODMEŽAKLJA

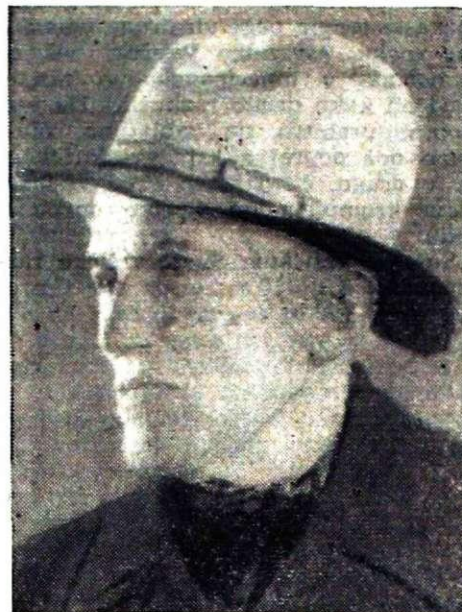
Na praznik republike je bilo prostovoljem-frontovcem na Jesenicah podeljenih 22 zlatih značk na rdečem polju, 27 zlatih, 40 srebrnih in 126 bronastih značk. Skupaj so tedaj prostovoljci z Jesenic prejeli 215 značk za opravljeno prostovoljno delo. Med njimi je 91 žena in deklet.

Na praznik so se prostovoljci zbrali v hotelu „Korotan“.

Zlato značko na rdečem polju so prejeli tisti, ki so opravili nad 200 prostovoljnih delovnih ur. Ti so: (Številka poleg imena pomeni opravljene ure): **Čop Cvetka** 430, **Lagoje Aleš** 406, **Mrakar Franc** 332, **Ulčar Alojz** 329, **Burlačenko Feodor** 318, **Varl Miha** 316, **Bohinj Francka** 282, **Božič Lojze** 280, **Stebih Marija** 275, **Stebih Mirko** 265, **Ravhekar Avgust** 250, **Varl Jože** 234, **Berlisk Slavan** 226, **Žlebir Marija** 225, **Gregorčič Ivan** 223, **Markelj Rudolf** 221, **Riharšič Ivan** 220, **Culjkar Mila** 215, **Pogačnik Mina** 205, **Papler Janko** 201, **Berlisk Martin** 200, **Rems Anton** 200.

Zlato značko je prejelo 27 prostovoljcev: **Zupan Jože** 193, **Zorman Marija** 190, **Oblak Lovro** 188, **Pristov Marica** 180, **Krašna Marija** 175, **Oblak Alfon** 173, **Rabič Irena** 168, **Burnik Francka** 167, **Bespalec Uršula** 163, **Gregorčič Albina** 163, **Pintar Stanko** 163, **Egart Ančka** 160, **Mrakar Andrej** 159, **Klutar Mirko** 155, **Žlebir Janez** mlajši 155, **Žlebir Janez** starejši 155, **Jelovčan Franc** 155, **Košir Ivanka** 152, **Kerštain Rozka** 150, **Markizeto Tilka** 150, **Kozar Ivanka** 150, **Bucek Marija** 150, **Čolesnik Lojzka** 150, **Smolei Albin** 150, **Knific Jože** 150, **Peternelj Mici** 150.

Zaradi pomanjkanja prostora ne moremo navesti tudi imen ostalih graditeljev socializma, ki so prejeli srebrne in bronaste značke. Preveč jih je. Skupaj

Tov. **Hlebanja Franc**, 65 letni prostovoljni delavec z Jesenic, ki je prejel zlato značko

z navedenimi naj delijo veselje nad doseženimi uspehi.

Omeniti pa moramo vsaj nekaj značilnosti odlikovancev. Iz seznama je razvidno, da so se prostovoljnih del udeleževali tako stari kot mladi, da celo pionirji. So tudi slučajni, da je bila odlikovana cela družina, ali pa vsaj več članov družine. Tako je z družino **Žlebirjevo**, **Mrakarjevo**, **Stebihovo** in **Gregorčičevo**. Med odlikovanci so ljudje s sivimi lasmi, n. pr. **Hlebanja Franc**, ki ima že 65 let, potem udarnik **Ulčar Alojz**, **Burlačenko Feodor**, **Oblak Lovro** itd. Naj še povemo, da je **Žlebirjev Janez** star šele 13 let, **Mrakarjev Andrej** pa 14 let. Ponosni smo na te ljudi in jim čestitamo k veliki zavezanosti. Skupno so prostovoljci na Jesenicah

Družina Žlebirjeva, (oče, mati, sin), ki so prejeli zlato značko

Ob 148-letnici rojstva dr. Franceta Prešerna

Dne 3. decembra 1800 je bil rojen v Vrbi na Gorenjskem dr. **France Prešeren**, največji slovenski pesnik. Umrli je 8. februarja 1849, torej bo prihodnje leto 100 letnica njegove smrti. Za ta kulturni praznik slovenskega naroda so že zdaj v teku obsežne priprave.

Kaj naj povemo o obletnici njegovega rojstva?

Če o kakem možu, o velikanu **Prešernu** je res težko zapisati pravo besedo. Kadar koli prebiramo njegove „Poezije“, vedno se nam kaže v drugi luči, v drugačni svetlobi. Ljubezen, nesreča, žalost, obup, upanje, srd, veselje, oporoka, vse se tako čudno meša in prepleta med seboj, da ne veš merila njegove umetnosti.

Imam žepni format njegovih „Poezij“. Ko so me švabski fašisti leta 1941 pregnali v Srbijo, sem ga vzel s seboj. Leta 1945 sem se kot borec JLA vrnil domov. Ob demobilizaciji sem iz žepa vojaške suknje prenesel „Poezije“ v delovno obleko. V času preganjanja in

borbe sem prišel ob vse, „Poezije“ so ostale. In bodo ostale, dokler bom živ. Še v grob mi jih bodo morali položiti.

Kaj je **Prešeren** meni? Kaj je **Prešeren** slovenskemu narodu? Slovenski umetnosti? Človeštvu?

Vse! Moje in naše vse!

Prešeren je naša **Ljubezen**.

Pismo Prešernu

(V preganstvu 1941—1945)

Prešeren moj, prvak slovenske poezije, razumem danes Tvoj sonet nesreče, studenec duše ranjene, trpeče... Usodo hvali, da Te črna zemlja krije.

Glej, jaz, preganjen s prelepe domačije, deležen sem le blata, ki se meče na moje srčne rane krvaveče: Nesreča ta ustvarja melodije!

Pa kaj! Ti bil si slavec, jaz pa vrabec, ki čivkam vsakodnevne anekdote, Ti **Ljubezni** pevec, jaz **gorjanec**

razgaljam slavljene falote, ki siti od nedelje do sobote kričijo: **Lakote umri, Svobode hlapec!**

opravili 51.221 prostovoljnih delovnih delovnih ur. Od tega brigada terena **Podmežaklja** 18.108 ur in si je s tem priborila prehodni prapor do spomladi. Drugo mesto si je priboril teren **Sava** z 15.864 urami, tretje teren **Plavž** z 4.561 urami, četrto teren **Javornik** z 3.327 urami, peto **Hrušica** z 1.603 urami, šesto **Koroška Bela** z 908 urami itd.

Cetno centrsko prehodno zastavico si je priboril center 11 s povprečno 11 delovnimi urami na prebivalca. Drugo mesto je zasedel center 3-5, tretje center 9, četrto center 10, peto center 1 itd.

Po razdelitvi značk so bili odlikovanci pogoščeni s klobasami, kruhom in vinom. Nositelji zlatih značk z zvezdo na rdečem polju so poleg tega prejeli še darilo v tekstilu.

Pri razdeljevanju značk so se v nekaterih krajih delale napake

KRAJEVNI ODBOR OF MLINO PRI BLEDU PRIZNAVA NAPAKO

Iz Mlinega so prepozno poslali 6 predlogov za nosilce značk, vsled česar na proslavi niso bile razdeljene upravljence. To napako samokritično priznavajo v pismu, ki so ga poslali Okrajnemu odboru OF, kjer pravijo: „Pripominjamo, da se je prostovoljnega dela udeleževalo več članov **Osvobodilne fronte**. Krivda pa leži na nas samih, ker nismo organizirali boljše evidence ter znali še bolj zainteresirati ostalo članstvo do prostovoljnega dela.“ Lepo je, da napako odkrito priznavajo, zato naj jo v bodoče temeljito odpravijo.

KER SE NIMAJO POSTAVLJENEGA SEKRETARIATA, SO NARAVILI NAPAKE TUDI V ŽIROVNICI

Edini krajevni odbor v jeseniškem okraju, ki še nima sekretariata OF, je **Žirovnica**. Zaradi podcenjevanja frontovske organizacije so nastale neljube posledice pri razdeljevanju značk. Krajevni odbor OF **Breznica-Doslovce** je sporočil, da je **Zupan Antonija**, žena tovarniškega delavca, napravila 620 udarniških ur. Na proslavi pa sama ni mogla verjeti, da je to res in da prejme zlato značko z zvezdo na rdečem polju. Drugi udeleženci pa, ki imajo tudi pravico do značke, so bili prezrti in jih niso dobili. To je popolnoma nepravilno, ker je znano, da so se ljudje v **Žirovnici** udeleževali pri prostovoljnem delu, le frontna organizacija se ni zanimala zanje. Zato naj to napako popravijo, ker ne smemo delati krivice nikomur. Moramo dati priznanje vsem prvoborcem za socializem.

V RADOVLJICI SO POKAZALI NARAVNOST MALOMAREN ODNOS DO PROSTOVOLJCEV

Skraino podcenjevanje vrednosti dela ljudi, ki so opravičeni do značke v prostovoljnem delu, pa je pokazal sekretariat **MOOF Radovljica**. Na proslavi je bila dvorana nabito polna ljudi. Prišli so tudi upravičenci značk. Lepo je bilo, ko se je na odru pojavil predsednik **MOOF**. Ljudstvo v dvorani, še bolj pa prostovoljci pa so zaprepaščeni onemeli ob administrativni potezi predsednika, ki je hladno povedal, da upravičenci lahko dvignejo značke med tednom na **MOOF**. Vemo, da so naši prostovoljni delavci skromni ljudje, ali nikakor ni prav in je žaljivo za vsakega, da **Ravnikov oče**, ki je zgubil dva sinova v **NOV** in je nosilec zlate značke z zvezdo na rdečem polju, ta večer značke ni dobil. Vsak bi mu rad stisnil roko zahvale za delo, ki ga je prostovoljno opravljal vse leto, vsak bi mu rad dal priznanje za njegove zasluge. Pa je vse to odpadlo po zaslugi sekretariata **MOOF**! **Ravnikovemu** očetu ni nikdar nihče stisnil roke, v stari **Jugoslaviji** je bil bomo plačan, pa je kljub temu vzgajal svojo družino v pravem duhu.

Ljudje na proslavi niso zaman trdili, da se je prostovoljem v **Radovljici** zgodila velika krivica. Jasno je, da na tak način **Osvobodilna fronta** ne more mobilizirati ljudskih množic in da ima tak odbor fronte zaradi svoje nerevolucionarnosti vedno večje težave v nalogah, ki jih mora **Osvobodilna fronta** reševati.

Kmetijstvo in zadružništvo

Z vrščikanjem krompirja bomo dobili večje količine za hrano

Vsako leto, posebno spomladi, je veliko povpraševanje po semenskem krompirju. Z razvojem socialističnega gospodarstva se snujejo razne kmetijske ekonomije, ki imajo velike potrebe po semenu. V ta namen bi rabili velike množine celega krompirja. Temu pa se lahko izognemo s tem, da pristopimo k vrščikanju onega krompirja, ki ga bomo v jeseni ali pozimi konsumirali. Z vrščikanjem si lahko prihranimo ogromne količine krompirja, ki ga lahko potem uporabimo za hrano. Prav to narekuje, da naj bo akcija vrščikanja krompirja širšega pomena. Pritegnejo naj se sindikati in ostale množične organizacije.

Navodilo za vrščikanje: Najboljši pridelek dajejo vrščiki, ki jih narežemo v jeseni in prvi polovici zime, to je v novembru in decembru. Vrščike režemo, preden krompir uporabimo. V domačem gospodinjstvu jih bomo lahko pripravljali vsak dan sproti. V menzah pa si bomo delo olajšali, če delo organiziramo dvakrat, ali vsaj enkrat tedensko. V dneh vrščikanja bodo menzam pomagale skupine mladincev, žena, sindikativci itd.

Način vrščikanja: Gomolj ima svoj vrh in spodnji, popkov del. Največ očesc je pri vrhu, zato odrežemo gomolju samo vrh-vrščik. Vrščike režemo samo debelejšim, ne pa drobnim gomoljem. Prerez mora biti raven in gladek. Vrščik mora imeti dva do tri očesca in tehtati 10 do 20 gramov. Odrežemo tedaj približno eno tretjino gomolja. Vrščike režemo samo zdravim gomoljem. Če na prerezu opazimo ob-

ročkaste temne pege ali druge bolezenske znake, zavržemo vrščik, nož pa namočimo v hipermanganovo raztopino ali kako drugo razkužilo. Da razstopine prehitro ne zablatimo, obrišemo nož poprej s krpo, razkuženega pa v drugo, čisto krpo. Pred vrščikanjem krompirja ne smemo oprati z vodo.

Sušenje vrščikov: Sveže vrščike razgrnemo v 5 do 10 cm visok sloj v prostoru z 15 do 18 stopinj toplote. Na vrščikih se bo napravlila kožica že v 4 do 5 dneh. S tem je sušenje končano. Med sušenjem premešamo sloj vrščikov oprezno z roko ali leseno lopato dvakrat na dan. S tem vrščike prezračimo in preprečimo gnitje. Pri hladnejšem prostoru traja sušenje dalj časa in zahteva več dela in opreznosti. Na vrščikih se bo kožica preje naredila na prerezu, če jih posipljemo s suhim peskom ali zemljo. Za en kg vrščikov rabimo en kg peska ali zemlje. Apna ali pepela ne smemo uporabljati za posipanje.

Vskladiščenje vrščikov: Osušene vrščike lahko same, še boljše pa s peskom ali prstjo posute, spravimo čez zimo v suhi kleti, kjer ne sme biti več kot 3 stopinje in ne pasti pod ničlo. Vrščike razgrnemo na lesen pod v sloju, debelem 25 cm. Vsak teden jih pazljivo premešamo z leseno lopato. Pri takih prilikah izločimo vse, ki so se začeli kvartirati. Vskladiščenje pa bo še uspešnejše in prikladnejše, če vložimo vrščike v manjše zabojne ali košare, ki jih potem lahko naložimo enega vrh drugega. S tem prihranimo v kleti prostor in zadostuje, če vrščike v zabojih pregledamo enkrat mesečno.

Delovni kmetje razkrinkujejo špekulante

Na Selu pri Bledu je že pred prvo svetovno vojno obstojala neke vrste „kmečka zadruga“, ki je živitarila do današnjih dni. Predsednik te zadruge je bil Pangerc Ivan, posestnik in kmet na Selu. Ko je letos poleti navedena „zadruga“, prehajala v likvidacijo in so delovni kmetje hoteli ustanoviti sodobno kmetijsko zadrugo, Pangercu Ivanu in njegovim odbornikom to ni šlo v račun. Hitro so se znašli in so tri stroje, last vseh vaščanov, „prodali“ sebi po smešno nizki ceni. Zadruga ima okrog 20 drugih kmetijskih strojev, od katerih pa je polovica po „zaslugi“ predsednika Pangerca in ostalih odbornikov v popolnoma neravnem stanju. Kovinske dele je razjedla rja, les pa je strohnel. „Vzorni“ predsednik je v slutnji, da bo moral premoženje zadruge in seveda tudi predsedniško mesto izročiti naprednejšim kmetom oziroma odboru nove kmetijske zadruge, je izkoristil zadnji trenutek in se okoristil z občeljudsko imovino, ostale vaščane pa je pustil na cedilu.

Dopisi

O PROSLAVI NARODNEGA PRAZNIKA NA SREDNJI DOBRAVI

V nedeljo pred praznikom smo se zbrali v osnovni šoli. Sodelovale so vse množične organizacije. Proslava je pričela z državno himno, nato pa je tov. Križnar lepo očrtal pomen dneva. Mešani pevski zbor pod vodstvom tov. Kocjančiča zapel več pesmi. Pionirji so nastopili z uspešnimi deklamacijami in kratkimi prizori. Sekretarka AFŽ je deklamirala „Mati sanja“ od Vide Brestove, mladinka Pepca Ažman pa „Materi partizana“. Nastopila je še mala pionirka Jožica Kozjek in govorila o novi Jugoslaviji. Tov. Gregorčič Dana in Hilda sta ob spremljavi kitare zapeli dvospev: Mi smo ubežniki in Maševan bo Trst in Bazovica.

Ob koncu proslave je sekretar OF razdelil značke za prostovoljno delo,

Predsednik uprave za gradnjo zadružnega doma pa je pozval navzoče k novemu, aktivnejšemu sodelovanju za dograditev doma. Prav na tej proslavi, ki je bila v razredu osnovne šole, se je pokazalo, kako potrebna nam je zgradba zadružnega doma, ker množične organizacije res nimajo primerne prostora za kulturno udejstvovanje.

P. K.

Dne 10. decembra 1948

poteče rok za plačilo
obrokov ljudskega
posojila
Zamudniki, pohižite!

T U R I Z E M

Slovesna otvoritev planinskega doma na Pokljuki

V nedeljo, 28. novembra je bila na Pokljuki slovesna otvoritev največjega in najmodernejšega planinskega hotela v državi. Graditelji-delavci in inženirji so mesec dni pred rokom izpolnili svojo obveznost in tako počastili obletnico rojstva republike.

Dom na Pokljuki se lahko po velikosti in udobnosti meri z največjimi planinskimi hoteli v inozemstvu. V domu je tudi poštni urad. Štiri nadstropja so med seboj povezana z dvigalom in lepim stopniščem. V vseh sobah je tekoča mrzla in topla voda, poleg tega pa sta v vsakem nadstropju še po dve kopalnici s prhami. Posebnost so kopalnice v apartmanih.

Dom razpolaga s 56 posteljami, v četrtem nadstropju pa sta ženski in moški oddelki udobnih skupinskih ležišč. Ker je cena zelo nizka, je mladini in našim smučarjem omogočeno pogosto obiskovanje. Člani sindikata imajo 25% popusta. Vsi prostori so ogrevani s centralno kurjavo. Dom stoji v zaščiti in lepi sončni legi sredi poključkih gozdov. V njem bodo zadovoljni vsi, ki iščejo počitka in zdravljenja, lahko pa služijo tudi kot izhodišče za ture v triglavsko gorjeto.

Pri slovesni otvoritvi so bili navzoči številni predstavniki množičnih organizacij in ustanov. V imenu Komiteja za turizem je inž. Weiss otvoril dom in pozdravil ministra za socialno skrbstvo pri vladi LRS tov. dr. Kržišnika in druge. Minister dr. Kržišnik se je nato zahvalil graditeljem in med drugim rekel, da je obletnica AVNOJ-a najprimernejši dan za tako slavnost. Izrazil je željo, da bi v novem domu našlo počitek in oddih čim več delovnih ljudi.

V vrsti govornikov je pozdravil otvoritev in izrazil čestitke graditeljem doma tudi predsednik Okrajnega ljudskega odbora tov. Voljč Ignac z Jesenice. Ravnatelj doma tov. Kenda Janez pa je na kraju obljubil, da bo delovni človek vedno našel v domu odmor in počitek.

Fizkultura in šport

TELOVADNA AKADEMIJA NA ČAST 5. OBLETNICE TITOVE JUGOSLAVIJE

Akademija je bila v nedeljo, na predvečer velikega praznika svobodne Jugoslavije. Velika dvorana je bila praznično okrašena, oder pa je kazal močno sliko. Delovno ljudstvo, ki je do kraja napolnilo veliko dvorano, je pokazalo izredno zanimanje za telovadbo. Vsi navzoči so bili edini v pohvali in priznanju, da slične akademije še ni bilo na Jesenicah, kjer radi povedo, da so bili nekoč najboljši telovadci.

Ze uvodna slika je pokazala vso pestrost naše ljudske fizkulture. Ker so bili jeseniški godbeniki na tekmovanju v Mariboru, je igrala gasilska godba iz Hrušice. Po uvodni besedi predsednika telovadnega društva, ki je govoril o pomenu praznika in borbi naših narodov, se je z vzorno disciplino odvijal program. Pionirji in pionirke so pokazali res množično sliko, prav tako mladinci in mladinke, ki so bili še boljši. Škoda je le, da akademija, razen nekaj izjem, ni pokazala vrhunskih vaj članov in članic. Pozitivno pa je vsekakor dejstvo, da je telovadba na Jesenicah poživljena in ima močne korenine v mladih kadrih. Akademija je dala tudi vse priznanje telovadnim voditeljem.

Glas naših čitateljev

ŽIROVNICA, ali veste,

da na zadružni žagi v Mostah ne dobite žaganja, če žagarju ne prinesete žganja ali slanine?

da bivši lastnik žage Bizjak Ivan večkrat brez vednosti vodstva zadruge preiskuje, kako žaga dela brez njega; kje je zaposlen žagar Žibert, ali na zadružni žagi ali mlinu?

kdo upravlja bivši Bizjakov mlin, tov. Žibert ali tov. Bizjakova?

Pravijo, da je ta mlin KLO Žirovnica, izgleda pa, da ni res;

da člani sindikata krajevnih podjetij spijo zimsko spanje;

da upravni odbor Kmetijske zadruge tudi spi, ker ne ve, kaj se dela v njegovih obratih;

da so nekateri odborniki izdajali potrdila za nabavo krompirja tudi takim, ki ga imajo doma kopati voz.

Ali še ne veste,

če je morda že napravljena bilanca gostinskih podjetij KLO Žirovnica za leto 1947?

da v Žirovnici imenujejo vodo „mleko na boné“;

da se Prosvedno in Telovadno društvo ne moreta sporazumeti zaradi „kase“ in še marsikaj drugega;

da podjetje KLO Žirovnica niso najboljša;

da v čevljarni včasih napravijo „plave“, pa jih še nihče ni pozval na odgovornost.

Pravijo, da je...

ALI SO TO SADOVI OSVOBODILNE BORBE

Človek bi mislil, da se je to zgodilo nekje v Indoneziji, Indiji, Južni Afriki ali kje na zlati obali Amerike, kjer se sužnji nečloveško izkoriščajo. Pa ne. To se dogaja na Bledu, ali točneje: na Mlinem pri Bledu.

Kmet Piber Matevž, po domače Turek, ima toliko zemlje, da je ne more sam obdelati. Zato si mora najeti delavce-težake, ki mu garajo s krvavimi žulji, upognjenega hrbta in znojnega

čela. Delavec-težak mu je to jesen delal pod najtežjimi pogoji. Nezabeljena, skoraj naslana hrana je poleg tega še nezadostna in neužitna, slabša kot v nemških in italijanskih fašističnih taboriščih.

Po težkem delu bi se delavec hotel vsak preko noči nekoliko odpočiti. Turek pa ni imel smisla za to najosnovnejšo potrebo delavca. Namestil ga je v luknji, drvarnici, kjer je bilo namestano vse, le gospodarja in gospodinje ne, da bi napravila red.

Skromnega zaslužka željni delavec pa je vse to prenašal. Ali največje razočaranje je šele prišlo. Turek je ob koncu tedna delavca „bogato“ nagradil. Za šest dni dela je delavec-težak od Turka dobil, reci in piši: 19 dinarjev!

Navedeni slučaj s Turkom gotovo ni edini. Dolžnost Mestnega ljudskega odbora na Bledu je, da se točno pozanima, kako se je kmet Piber Matevž, p. d. „Turek“ zadržal med okupacijo. Morda se bo iz onega časa zvedelo kaj takega, kar bi pojasnilo njegovo današnje nečloveško ravnanje z delavcem-težakom.

Blejec.

Objave

SLUŽBO IŠČE

elektroinstalater s sedemletno prakso, 26 let star, neoznjen, išče nameščenja. Delal dalj časa kot okrožni monter na mreži nizke in visoke napetosti. Petar Bačlija, Zmajevca (Bačka).

MESTNI LJUDSKI ODBOR JESENICE

obvešča prebivalstvo, da so uradne ure za stranke vsak dan od 8. do 12. ure, razen v sredah in četrkih, v katerih dneh se strank v nobenem slučaju ne bo sprejemalo. V sredah so uradne ure popoldne od 14. do 17. ure